

ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ ระหว่างไทยกับเกาหลีใต้: การค้าและการลงทุน

ภาณี รูปสม*

สาธารณรัฐเกาหลีหรือเกาหลีใต้เป็นประเทศหนึ่งในเอเชียที่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจของตนให้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว นับตั้งแต่มีการใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับแรกใน พ.ศ. 2505 โดยเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจด้วยกลยุทธ์เน้นการส่งออก (Export - Led Growth) ในปัจจุบันนี้เกาหลีใต้ได้รับการยอมรับว่าเป็นสมาชิกกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ หรือ NIEs (Newly Industrialized Economies) และเป็น “หนึ่งในสี่เสือแห่งเอเชีย” หรือ “สี่มังกรน้อยแห่งเอเชีย” อันประกอบด้วย เกาหลีใต้ ไต้หวันฮ่องกง และสิงคโปร์

ประเทศไทยอยู่ในระหว่างการพัฒนาอุตสาหกรรมและถูกมองว่ากำลังจะกลายเป็นสมาชิกของกลุ่มประเทศอุตสาหกรรมใหม่ในอนาคต ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยกับเกาหลีใต้ก็กำลังขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

ภูมิหลังของเกาหลีใต้

เกาหลีใต้หรือสาธารณรัฐเกาหลีตั้งอยู่บนคาบสมุทรเกาหลี มีพื้นที่ประมาณ 36,000 ตารางไมล์ คิดเป็นพื้นที่ประมาณ 1 ใน 6 ของประเทศไทย ลักษณะภูมิประเทศ ส่วนใหญ่ประกอบด้วยเทือกเขา และมีที่ราบชายฝั่งบ้างทางตอนใต้และตะวันตก พื้นที่ที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกมีเพียงร้อยละ 25 ของพื้นที่ทั้งหมด อาหารหลักที่ประชาชนบริโภคได้แก่ ข้าว

ใน พ.ศ. 2530 ประชากรเกาหลีใต้มีจำนวน 42.08 ล้านคน และประมาณการว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 44.09 ล้านคน ใน พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นปีสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 ของเกาหลีใต้ ประมาณ

---

*เจ้าหน้าที่วิจัยประจำสถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ร้อยละ 95 ของประชากร เป็นผู้มีการศึกษาระดับอ่านออกเขียนได้ ประชากรเป็นเกษตรกรรมประมาณร้อยละ 20 และทำงานอยู่นอกภาคการเกษตรและอุตสาหกรรมร้อยละ 80 สำหรับอัตราการว่างงานใน พ.ศ. 2530 มีประมาณร้อยละ 3.6 รายได้ต่อหัวของประชากรใน พ.ศ. 2530-2531 ตกประมาณ 2,500 ดอลลาร์สหรัฐ (เทียบกับประมาณ 1,000 ดอลลาร์สหรัฐ ในกรณีประเทศไทย)

ความสัมพันธ์ระหว่างสาธารณรัฐเกาหลีกับไทย

สาธารณรัฐเกาหลีเป็นประเทศหนึ่งในเอเชียที่มีความสัมพันธ์ทางการค้ากับไทยมาเป็นเวลาช้านาน นับตั้งแต่ช่วงสงครามเกาหลี (พ.ศ. 2493-2496) ทหารผ่านศึกของไทยได้เข้าร่วมรบตามมติขององค์การสหประชาชาติ หลังสงครามสงบเรื่องราวของสาธารณรัฐเกาหลีได้ถูกนำมาเล่าสู่คนไทยโดยทหารที่ไปร่วมรบ นับแต่นั้นต่อมามีการพูดถึงและติดต่อสมาคมกันตลอดมา หลังจากมีการติดต่อกันเป็นเวลานาน ไทยและสาธารณรัฐเกาหลีได้เริ่มมีข้อตกลงด้านต่าง ๆ ต่อกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อตกลงทางการค้าได้มีเป็นลำดับดังนี้

1 ตุลาคม 2501 (1958)

ไทยและสาธารณรัฐเกาหลีได้สถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างกัน ณ กรุงโซล

15 กันยายน 2504 (1961)

ทำความตกลงทางการค้าระหว่างกันขึ้น โดยจัดประชุมคณะกรรมการร่วมมือทางการค้าไทย-สาธารณรัฐเกาหลี ณ กรุงโซล ผลจากการตกลงทางการค้าในครั้งนี้ก่อให้เกิดการประชุมระดับรัฐมนตรีร่วมกัน เพื่อความร่วมมือทางการค้าระหว่างกันหลายครั้ง

พฤษภาคม 2521 (1978)

มีการจัดประชุมคณะกรรมการร่วมมือทางการค้าไทย-เกาหลี ในภาคเอกชนในเดือนพฤษภาคม เพื่อส่งเสริมทางการค้าของทั้งสองประเทศให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น หลังจากนั้นก็ได้มีการประชุมกันอีกรวม 3 ครั้ง

พฤศจิกายน 2524 (1981)

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีและคณะของสาธารณรัฐเกาหลีมาเยือนไทย อันเป็นการกระชับสัมพันธภาพระหว่างกันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

20-21 กันยายน 2527 (1984)

มีการประชุมรัฐมนตรีการค้าไทย-เกาหลีใต้ ครั้งที่ 7 ณ โรงแรมโอเรียลเต็ล กรุงเทพฯ

ตุลาคม 2528 (1983)

มีการประชุมระดับรัฐมนตรีการค้าไทย-เกาหลีใต้ ครั้งที่ 8

ความสัมพันธ์ทางการค้าไทย-สาธารณรัฐเกาหลี

ประเทศไทยและสาธารณรัฐเกาหลีมีความสัมพันธ์ทางการค้ากันมาเป็นเวลานาน และได้ทำความตกลงทางการค้าระหว่างกันเป็นครั้งแรกใน พ.ศ. 2501 (1958) หลังจากนั้นได้มีการจัดการประชุมทางการค้าทั้งระดับภาครัฐบาลและเอกชนติดต่อกันหลายครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทบทวนความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าระหว่างกัน รวมทั้งแสวงหาโอกาสและช่องทางขยายการค้าระหว่างประเทศให้เกิดการสมดุลระหว่างกันมากขึ้น ส่งเสริมให้มีความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและวิชาการเพิ่มขึ้นเพื่อประโยชน์ร่วมกันของสองประเทศ แต่การค้าระหว่างกันมิได้ขยายตัวเท่าที่ควร ทั้งนี้เนื่องจากในระยะนั้นสาธารณรัฐเกาหลีได้รับความช่วยเหลือทางทหารและเศรษฐกิจจากสหรัฐอเมริกา สินค้าขาเข้าของสาธารณรัฐเกาหลีส่วนใหญ่จึงเป็นสินค้าจากสหรัฐอเมริกาแทบทั้งสิ้น สินค้าที่ส่งออกจากไทยจึงเป็นเพียงส่วนน้อย สินค้าที่ซื้อมาประจํามากกว่าอย่างอื่นคือข้าว แต่สินค้าที่ไทยส่งซื้อจากสาธารณรัฐเกาหลีมีมูลค่าสูงขึ้นเรื่อย ๆ ไทยจึงเป็นฝ่ายขาดดุลการค้าแก่สาธารณรัฐเกาหลีแทบทุกปีติดต่อกันมา อย่างไรก็ตามปริมาณทางการค้าระหว่างกันของทั้งสองประเทศมีมูลค่าเพิ่มขึ้นตลอดมา (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงมูลค่าสินค้าออก สินค้าเข้าและดุลการค้าระหว่างไทยกับสาธารณรัฐเกาหลีระหว่างปี 2516-2531

ปี	มูลค่า: ล้านบาท			
	สินค้าออก	สินค้าเข้า	มูลค่าการค้ารวม	ดุลการค้า
2516	321.0	387.9	708.9	- 66.9
2517	616.6	389.2	1,005.8	+ 227.4
2518	741.7	438.6	1,180.3	+ 303.1
2519	608.8	552.1	1,160.9	+ 56.7
2520	559.5	957.0	1,516.5	- 397.5
2521	732.2	1,655.4	2,387.6	- 923.2
2522	1,033.2	2,381.1	3,414.3	- 1,347.9
2523	1,008.3	4,047.1	5,055.4	- 3,038.8
2524	3,214.5	3,017.0	6,231.5	+ 197.5
2525	1,888.1	3,588.9	5,477.0	- 1,700.8
2526	2,097.4	5,601.8	7,699.2	- 3,504.4
2527	2,886.8	6,822.1	9,708.9	- 3,935.3
2528	3,575.2	5,069.4	8,644.6	- 1,494.2
2529	6,292.5	5,730.7	12,023.2	+ 561.8
2530	3,944.7	8,016.2	11,960.9	- 4,071.5
2531	6,437.8	14,232.6	20,670.4	- 7,794.8

ที่มา : 1. กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์
2. กรมศุลกากร

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐเกาหลีมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเฉพาะในช่วง 5-6 ปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วมากในช่วง 2-3 ปีนี้ แต่ที่น่าสังเกตคือแทบทุกปีไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้าให้แก่สาธารณรัฐเกาหลีมาโดยตลอด และมูลค่าการค้าดุลการค้าก็เพิ่มขึ้นตามมูลค่าทางการค้า มูลค่าทางการค้าที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวเป็นผลเนื่องมาจากการที่ประเทศไทยสั่งซื้อสินค้าจากสาธารณรัฐเกาหลีเพิ่มมากขึ้น ส่วนในด้านการส่งออกกลับมีมูลค่าลดลงในบางปี

สาเหตุที่ทำให้ไทยขาดดุลการค้าแก่สาธารณรัฐเกาหลีคล้ายๆ กับที่ไทยขาดดุลการค้าแก่ญี่ปุ่นนั่นเอง

คือสินค้าที่เรานำเข้าเป็นสินค้าอุตสาหกรรมได้แก่ เหล็ก เหล็กกล้า ปูน ฝ้ายผืน เครื่องจักรอุตสาหกรรม เครื่องใช้ไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ เป็นต้น ในขณะที่สินค้าออกของเราเป็นสินค้าเกษตรกรรม เช่น น้ำตาล ข้าวโพด ยางพารา มันสำปะหลัง กาแฟดิบ เป็นต้น ซึ่งมีมูลค่าต่ำกว่ากัน

ปัญหาด้านการค้าระหว่างไทย - สาธารณรัฐเกาหลี

ปัญหาทางการค้าระหว่างไทย - สาธารณรัฐเกาหลีที่สำคัญและเป็นสาเหตุทำให้ไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้าตลอดมาพอสรุปได้คือ

1. แม้ว่าสาธารณรัฐเกาหลีจะมีนโยบายส่งเสริมการขยายตัวทางการค้าในด้านการนำเข้าและการส่งออก โดยเฉพาะด้านการนำเข้าเพื่อกระจายแหล่งวัตถุดิบต่าง ๆ ก็ตาม แต่ก็ยังมีระบบจำกัดการนำเข้าโดยกระทรวงพาณิชย์และอุตสาหกรรมเป็นผู้รับผิดชอบ ปัจจุบันแม้ว่าจะให้มีการนำสินค้าเข้าโดยเสรีเพิ่มขึ้น แต่ยังมีสินค้าที่อยู่ในข่ายจำกัดการนำเข้า 1,202 รายการ ซึ่งสินค้าไทยหลายรายการที่มีความสามารถในการส่งออกสูง แต่อยู่ในข่ายจำกัดการนำเข้า ได้แก่ น้ำตาลดิบ น้ำสับปะรดกระป๋อง ยิบซัม ออสมัน ผงวงจระไฟฟ้า ผ้าไหม ผลไม้สดและแห้ง เป็นต้น

2. สาธารณรัฐเกาหลีมีกฎหมายพิเศษที่กำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ เกี่ยวกับการนำเข้า เช่น เงื่อนไขควบคุมการนำเข้าธัญพืชทุกชนิด (Grain Control Law) กำหนดเขตห้ามนำเข้าพืชผัก ผลไม้จากต่างประเทศรวมทั้งไทย (Quarantine Law) กฎหมายดังกล่าวมีผลกระทบต่อการค้าส่งออกของประเทศต่าง ๆ มาก

3. สินค้าเกษตรของไทยหลายรายการประสบปัญหาการส่งออกโดยสาธารณรัฐเกาหลีให้เหตุผลว่าไม่มีคุณภาพ มีสารเคมีเจือปน หรือมีเจอนั่นก็จะต้องแข่งขันกับผู้ส่งออกอื่น ๆ ที่มีคุณภาพดีกว่า เช่น สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เป็นต้น

จากเหตุผลข้างต้นประกอบกับปัญหาที่ไทยขาดดุลการค้าให้แก่สาธารณรัฐเกาหลีมาโดยตลอดนั้น เป็นปัญหาที่ฝ่ายไทยให้ความสำคัญและพยายามหาทางแก้ไขแนวทางหนึ่งที่ไทยนำมาใช้คือให้ความสำคัญต่อวิธีการเพิ่มการส่งออกให้มากขึ้น ซึ่งการจะเพิ่มศักยภาพในการส่งออกได้นั้นต้องมีการดำเนินการต่อไปนี้

1. ภาคเอกชนจำเป็นต้องแสดงให้เห็นรัฐบาลทราบว่าสินค้าแต่ละประเภทนั้นเราสนใจและพร้อมที่จะส่งออกสินค้าอะไรบ้าง เนื่องมาจากหน่วยราชการ (รัฐบาล) จะไม่มีความชัดเจนว่าสินค้าอะไรเราพร้อม เอกชนเข้าใจได้ดีกว่าและพยายามผลักดันให้เป็นสินค้าสำคัญที่จะต้องส่งเสริมการส่งออก ศักยภาพในการส่งออกจะต้อง

พร้อมทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ เพื่อการเจรจาผ่านมาตรการการจำกัดการนำเข้า (มาตรการการกักกัน (โรค) ทางด้านสาธารณสุข)

2. ในปัจจุบันการส่งสินค้าออกไปประเทศต่าง ๆ จะต้องผ่านขั้นตอนในส่วนราชการหลายขั้นตอน หลายกระทรวง และประสบปัญหากับผู้ส่งออก ดังนั้นส่วนราชการน่าจะตั้งหน่วยปฏิบัติการขึ้นมาหน่วยหนึ่ง ประกอบด้วยหน่วยราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เกิดความคล่องตัวในการส่งออก

3. แม้ว่าจะมีการลดหย่อนข้อจำกัดบางประการแล้ว แต่ในทางปฏิบัติยังมีข้อจำกัดอีกหลายประการที่ต้องเจรจาเพิ่มเติมและควรจะทำให้ความสำคัญจนถึงที่สุด เพื่อให้สินค้าไทยส่งไปสาธารณรัฐเกาหลีได้สะดวกขึ้น ตัวอย่างเช่น ในช่วงที่ไทยพยายามส่งมันสำปะหลังไปสาธารณรัฐเกาหลี ในระยะต้นเขาคิดภาษีนำเข้าสูงถึงร้อยละ 30 ไทยพยายามขอลดหย่อนภาษีนำเข้ามาตลอด รัฐมนตรีพาณิชย์สาธารณรัฐเกาหลีบอกว่าที่ตั้งอัตราภาษีนำเข้ามันสำปะหลังอัตราสูงเช่นนี้เพราะจะนำมันสำปะหลังไปใช้ในการผลิตแอลกอฮอล์ ถ้าเป็นการนำเข้าไปผลิตแอลกอฮอล์แล้วจะมีภาษีการนำเข้าสูงเมื่อทราบเหตุผลเราก็ชี้แจงว่าหลักใหญ่ในการนำเข้ามันสำปะหลังคือใช้เป็นอาหารสัตว์ ดังนั้นควรจะลดหย่อนภาษีในอัตราเดียวกับข้าวโพดซึ่งใช้เป็นอาหารสัตว์คือร้อยละ 3 ฝ่ายสาธารณรัฐเกาหลีจึงได้ทบทวนเพราะมีเหตุผล หลังจากนั้นไม่นานก็มีการลดหย่อนภาษีจากร้อยละ 30 เป็นร้อยละ 20 ร้อยละ 10 จนในที่สุดเหลือร้อยละ 7 อย่างไรก็ตามไทยก็พยายามเจรจาขอลดหย่อนให้เหลือร้อยละ 3 เท่ากับข้าวโพด

จากเหตุผล 3 ประการเป็นสิ่งที่เจรจาได้และจำเป็นต้องดำเนินการเพื่อเพิ่มการส่งออกไปสาธารณรัฐเกาหลีอย่างมีรูปธรรม แต่มีข้อสังเกตว่าการเจรจาในทุก ๆ เรื่องต้องมีข้อมูลที่ชัดเจนและถูกต้อง นอกจากนั้นผู้บริหารระดับสูงที่มีบทบาทในการเจรจาจะต้องใช้เหตุผลในการเจรจาเพื่อให้เกิดความเชื่อถือและประสบผลสำเร็จในที่สุด

องค์กร หรือ บุคคลที่มีบทบาทต่อ การค้าไทย - เกาหลี

หอการค้าไทย - เกาหลี

เป็นหน่วยงานในส่วนของคนไทย ประกอบด้วย สมาชิกที่สนใจจะทำการค้ากับสาธารณรัฐเกาหลี และ/หรือ นักธุรกิจชาวเกาหลีที่มาประกอบธุรกิจในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อรวมกลุ่มคนที่สนใจหรือมีความต้องการในกิจกรรมเดียวกัน มาอยู่ในหอการค้าเดียวกัน เพื่อสรุปความต้องการเป็นข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีและรัฐบาลไทย อันจะได้แก้ไขปัญหาดังต่อไป

สำนักผู้แทนทางการค้าเกาหลี (Korea Trade Center - KOTRA)

เป็นหน่วยงานของสาธารณรัฐเกาหลีที่ตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางที่จะให้ข้อมูลกับผู้สนใจจะทำการค้ากับสาธารณรัฐเกาหลี หรือชาวเกาหลีที่สนใจไปทำธุรกิจในต่างประเทศ ในประเทศไทยก็มีสำนักงานนี้ตั้งอยู่ที่เดียวกับหอการค้าไทยเกาหลี และทำงานประสานกันอย่างใกล้ชิด

ทูตพาณิชย์

เป็นนักการทูตประจำสถานเอกอัครราชทูตที่คอยอำนวยความสะดวก หรือบริการข้อมูลทางด้านการค้าในประเทศที่จะไปติดต่อค้าขายด้วย ตัวอย่างเช่น ทูตพาณิชย์ไทยประจำสาธารณรัฐเกาหลี จะคอยอำนวยความสะดวกหรือให้ข้อมูลแก่คนไทยที่จะติดต่อค้าขายกับสาธารณรัฐเกาหลี เป็นผู้ที่มีข้อมูลไม่ว่าเกี่ยวกับประวัติความเป็นมา ขนบธรรมเนียมวัฒนธรรมของสาธารณรัฐเกาหลี หรือข้อมูลเกี่ยวกับสินค้าที่เราจะค้า นอกจากนี้ยังเป็นการสะดวกและประหยัดค่าใช้จ่าย เพราะสามารถติดต่อทางจดหมายหรือโทรศัพท์ก่อนที่จะเดินทางไปเจรจาธุรกิจได้

การลงทุนของสาธารณรัฐเกาหลีใน ประเทศไทย

นโยบายการลงทุนของสาธารณรัฐเกาหลี ในต่างประเทศ

ในอดีตสาธารณรัฐเกาหลีไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการลงทุนในต่างประเทศมากนัก กล่าวคือในช่วง 18 ปี ตั้งแต่ พ.ศ. 2511 - 2529 การลงทุนในต่างประเทศของสาธารณรัฐเกาหลีมีจำนวนทั้งสิ้น 654 ราย คิดเป็นเงินลงทุนรวม 858.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยเป็นการลงทุนในอเมริกาเหนือมากที่สุดถึง 237 โครงการ เงินลงทุน 264.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงมาได้แก่ ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ 192 โครงการ เงินลงทุน 154 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และตะวันออกกลาง 52 โครงการ เงินลงทุน 482.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ พ.ศ. 2530 เป็นต้นมา สาธารณรัฐเกาหลีได้เริ่มให้ความสนใจกับการลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น โดยใน พ.ศ. 2531 เพียงปีเดียว การลงทุนของบริษัทในต่างประเทศมีปริมาณสูงมากจนเกือบจะเท่ากับปริมาณการลงทุนในต่างประเทศทั้งหมดของสาธารณรัฐเกาหลีในช่วง 15 ปี ที่ผ่านมา (พ.ศ. 2516 - 2530) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เพิ่มสูงขึ้นมาก กล่าวคือสัดส่วนของเงินลงทุนของสาธารณรัฐเกาหลีในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ต่อเงินลงทุนในต่างประเทศทั้งหมดเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 3.4 ใน พ.ศ. 2530 เป็นร้อยละ 31.5 ใน พ.ศ. 2531 ในขณะที่สัดส่วนของจำนวนโครงการก็เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 25 เป็นร้อยละ 49

ประเทศที่สาธารณรัฐเกาหลีลงทุนมากที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้แก่ อินโดนีเซีย และไทย โดยมูลค่าการลงทุนในสองประเทศนี้เพิ่มขึ้นจาก 3.58 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ใน พ.ศ. 2530 เป็น 41 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ใน พ.ศ. 2531 หรือเพิ่มขึ้นกว่า 10 เท่า ประเภทอุตสาหกรรมที่สาธารณรัฐเกาหลีสนใจลงทุนได้

แก่ อุตสาหกรรมการผลิตรองเท้า เครื่องมือ เครื่องจักรกลของเด็กเล่น แนวโน้มการลงทุนของสาธารณรัฐเกาหลีในภูมิภาคนี้คาดว่าจะเพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ

การลงทุนในประเทศไทย

ปัจจุบันการลงทุนจากสาธารณรัฐเกาหลีในประเทศไทยยังมีปริมาณน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา หรือไต้หวันซึ่งเป็นประเทศ NICs ด้วยกัน มูลค่าการลงทุนจากสาธารณรัฐเกาหลีในประเทศไทยเพิ่งจะเพิ่มใน พ.ศ. 2531 ถือได้ว่าใน พ.ศ. 2531 เป็นปีทองของการลงทุนของสาธารณรัฐเกาหลีในประเทศไทย จากสถิติใน ค.ศ. 1970 - 1985 มีการลงทุนแค่ 96 ล้านบาท และเพิ่มขึ้นเล็กน้อยใน ค.ศ. 1986 กับ 1987 แต่พอ ค.ศ. 1988 มีโครงการที่ขอรับส่งเสริมการลงทุนถึง 40 ราย เงินลงทุน 3,678.5 ล้านบาท ได้รับการอนุมัติจาก BOI จำนวน 36 ราย เงินลงทุน 2,757.8 ล้านบาท เป็นโครงการที่ BOI ออกบัตรให้ 14 ราย เงินลงทุน 754.4 ล้านบาท แต่ปรากฏว่าในจำนวนที่รับบัตรนั้นขณะนี้ยังไม่มีโครงการใดเปิดดำเนินการเลย มาใน ค.ศ. 1989 (พ.ศ. 2532) มีคำขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากสาธารณรัฐเกาหลีทั้งสิ้น 39 ราย เงินลงทุน 9,482.4 ล้านบาท เป็นโครงการที่ BOI ออกบัตรให้ 18 ราย เป็นเงินลงทุน 1,132.8 ล้านบาท และปรากฏว่าเปิดดำเนินการจริง ๆ จำนวน 7 ราย เป็นเงินลงทุน 276.6 ล้านบาท

โครงการที่เปิดดำเนินการ (ณ 31 ธันวาคม 2531)

โครงการของสาธารณรัฐเกาหลีที่ได้รับการส่งเสริมจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) และได้เปิดดำเนินการไปแล้วตั้งแต่ พ.ศ. 2503 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2531 จำนวน 6 โครงการเงินทุนที่ยกจดทะเบียน 90 ล้านบาท เงินลงทุนในกิจการ 187.85 ล้านบาท ในจำนวนนี้เกาหลีได้ลงทุน 36.89

ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 41 ไทยลงทุน 47.89 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 53.2 และเป็นเงินลงทุนจากประเทศอื่น ๆ (เยอรมันตะวันตกและญี่ปุ่น) 5.22 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 5.8

จากตัวเลขที่ได้เสนอไปข้างต้น มีข้อสังเกตว่าในแต่ละปีมีผู้มาขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนปีละหลายราย โดยเฉพาะในระยะ 2-3 ปี ที่ผ่านมา แต่เมื่อสิ้นสุด พ.ศ. 2531 มีกิจการที่ได้รับบัตรอนุญาตให้ดำเนินการได้ถึง 18 ราย แต่เปิดดำเนินการจริง ๆ เพียง 6 ราย ส่วนที่เหลืออีก 12 ราย ยังไม่ได้รับแจ้งว่าเปิดดำเนินการ (ดูภาคผนวก 2) และก็มีอีกหลายรายที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว ได้ดำเนินการไประยะหนึ่ง แต่ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้คือ ปิดดำเนินการในที่สุด

กิจการที่ได้รับการส่งเสริมและเปิดดำเนินการ ณ 31 ธันวาคม 2531

1. กิจการเกี่ยวกับแร่โลหะและเซรามิก (Mineral Metal and Ceramics) มี 1 บริษัทคือ

Hongschiran Bang Myung Co., Ltd
ทำกิจการแต่งแร่ (Mining and Dressing of ores) เงินทุนจดทะเบียน 17 ล้านบาท เกาหลีได้ลงทุน 6.8 ล้านบาท (ร้อยละ 40) และไทยลงทุน 10.2 ล้านบาท (ร้อยละ 60)

2. กิจการเกี่ยวกับเครื่องจักรไฟฟ้า และอุปกรณ์ (Mechanical and Electrical Equipment) มี 2 บริษัท คือ

Thai - Dae Dong Industrial Diesel Engine Co., Ltd. ทำการผลิตเครื่องยนต์ดีเซล เงินทุนจดทะเบียน 30 ล้านบาท เกาหลีได้ร่วมทุนกับไทย เท่ากันคือฝ่ายละ 15 ล้านบาท

3. กิจการบริการด้านโรงแรม (Services) มี 1 บริษัท คือ

Thai - Korea Dosmo Enterprise Co., Ltd. ทำธุรกิจโรงแรมมีทุนจดทะเบียน 10 ล้านบาท เกาหลีใต้ลงทุน 4.9 ล้านบาท (ร้อยละ 49) ส่วนไทย ลงทุน 5.1 ล้านบาท (ร้อยละ 51)

4. กิจการอื่น ๆ (Other Products) มี 4 บริษัท คือ

Dara Mitr Industrial Co., Ltd. ผลิตถุงเท้าชาย เงินทุนจดทะเบียน 4 ล้านบาท ผู้ลงทุน ประกอบด้วยเกาหลีใต้ 600,000 บาท (ร้อยละ 15) เยอรมันตะวันตก 600,000 บาท (15%) และไทย 2.8 ล้านบาท (ร้อยละ 70)

Mahajak International Electric Co., Ltd. ผลิตเครื่องวัดกระแสไฟฟ้า (Kilowatt-hour Meter) เงินทุนจดทะเบียน 2 ล้านบาท ผู้ลงทุนประกอบด้วย เกาหลีใต้ 5.67 ล้านบาท (ร้อยละ 27) ญี่ปุ่น 4.62 ล้านบาท (ร้อยละ 22) และไทย 10.71 ล้านบาท (ร้อยละ 51)

Barco Thailand Co., Ltd. ผลิตถุงเท้าเงินจดทะเบียน 8 ล้านบาท เกาหลีใต้ลงทุน 3.92 ล้านบาท (ร้อยละ 49) ส่วนไทย ลงทุน 4.08 ล้านบาท (ร้อยละ 51)

ปัจจัยภายในที่ทำให้นักลงทุนสาธารณรัฐเกาหลีต้องย้ายฐานการผลิตออกไปนอกประเทศ และมาลงทุนในประเทศไทย

1. ค่าเงินวอนดิบตัวสูงถึงร้อยละ 15 สาธารณรัฐเกาหลีมีปริมาณการค้าที่เกินดุลกับประเทศคู่ค้าทั้งหลายโดยเฉพาะกับสหรัฐอเมริกา ทำให้ถูกสหรัฐฯ บีบให้ขึ้นค่าเงินวอน เช่นเดียวกับกรณีของไต้หวัน เมื่อค่าเงินเพิ่มมากขึ้น ทำให้สินค้าออกของสาธารณรัฐเกาหลีมีความสามารถในการแข่งขันน้อยลง สินค้าจึงมีราคาสูงขึ้น ดังนั้นสาธารณรัฐเกาหลีต้องไปหาแหล่งผลิตที่ถูกเพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขันสินค้า

2. ค่าจ้างแรงงานในสาธารณรัฐเกาหลีเพิ่มสูงขึ้น ในระยะ 2-3 ปีที่ผ่านมา คนงานเกาหลีพยายามเรียกร้องให้ขึ้นค่าแรงประมาณร้อยละ 20 เมื่อมีการ

เพิ่มค่าแรงสูงขึ้น ราคาสินค้าก็สูงตามขึ้นด้วย ทำให้ความสามารถในการแข่งขันไม่สามารถที่จะแข่งขันกับประเทศอื่นซึ่งมีค่าแรงถูกกว่ากันมากได้

3. เพื่อหลีกเลี่ยงมาตรการกีดกันทางการค้า สาธารณรัฐเกาหลีถูกมาตรการกีดกันทางการค้าจากประเทศคู่ค้า (USA) และถูกถอน GSP ทำให้ต้องหันไปลงทุนในประเทศที่เขาสามารถส่งออกไปประเทศคู่ค้าได้ โดยอาศัย GSP ของประเทศเหล่านั้น

ความเหมาะสมของประเทศไทยในการเป็นฐานการผลิตของสาธารณรัฐเกาหลี

1. ค่าจ้างแรงงานของไทยต่ำกว่าสาธารณรัฐเกาหลีถึงร้อยละ 30-40

2. ประเทศไทยมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

3. ประเทศไทยมีเสถียรภาพที่มั่นคงทางด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ไม่มีปัญหาทางด้านศาสนาหรือชนกลุ่มน้อย

4. สินค้าไทยได้รับสิทธิพิเศษ GSP จากประเทศพัฒนาแล้ว

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้นักลงทุนสาธารณรัฐเกาหลีสนใจที่จะมาลงทุนในประเทศไทย รองลงมาจากประเทศอินโดนีเซียซึ่งมีค่าแรงที่ต่ำมาก อย่างไรก็ตามค่าจ้างแรงงานที่ต่ำเพียงอย่างเดียวไม่ได้เป็นปัจจัยหลักที่ทำให้ธุรกิจที่มาลงทุนประสบผลสำเร็จได้ จึงพบว่าชาวเกาหลีที่มาลงทุนในประเทศไทยซึ่งคุ้นเคยกับระบบที่มีประสิทธิภาพในประเทศของตนต้องประสบกับปัญหานานัปการ อาทิ

1. ประเทศไทยมีนักลงทุนทั้งคนไทยและชาวต่างชาติมาลงทุนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดปัญหาการขาดแคลนโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และขาดแคลนวิศวกร ช่างฝีมือ

2. นักลงทุนเกาหลีไม่คุ้นเคยกับระบบราชการไทยที่มีความซับซ้อนของระบบราชการ และความยุ่งยากในการถือครองกรรมสิทธิ์ที่ดิน เป็นต้น

3. นักลงทุนเกาหลีมาลงทุนล่าช้ากว่าญี่ปุ่น ดัง

นั้นการมาขยายตลาดจึงประสบปัญหา เพราะไม่ว่าตลาดเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมรถยนต์ ได้ถูกญี่ปุ่นยึดครองไปหมดแล้ว ประกอบกับตลาดเมืองไทยไม่ใหญ่พอและมีการแข่งขันสูง การลงทุนจึงต้องสูงตามไปด้วย

4. ข้อมูลที่นักลงทุนเกาหลีได้รับไม่ตรงกับความเป็นจริง เพราะคนไทยบรรยายไว้สวยหรู แต่เมื่อมาจริง ๆ ไม่ง่ายอย่างที่จินตนาการไว้

5. ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรม ภาษา และแนวคิดในการทำธุรกิจระหว่างคนไทยกับคนเกาหลี มีสูง ในขณะที่คนเกาหลีมาลงทุนนั้นคนไทยเริ่มคุ้นเคยกับการทำธุรกิจกับญี่ปุ่นและจีนแล้ว ดังนั้นในการทำธุรกิจกับคนเกาหลีจะต้องใช้เวลาพอสมควร

อนาคตการค้าและการลงทุน ไทย - เกาหลี

ในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นการค้าหรือการลงทุนระหว่างไทย - สาธารณรัฐเกาหลี ได้เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้มองเห็นสู่ทางในอนาคตอย่างยิ่งสดใสมาก เนื่องมาจากความพยายามร่วมมือที่มีระหว่างกัน เช่น ระบบเปิดทางการค้าของสาธารณรัฐเกาหลี หรือมาตรการปรับปรุงคุณภาพสินค้าของไทย เพื่อแข่งขันกับประเทศคู่ค้าต่าง ๆ ส่วนในด้านการลงทุนนั้นแม้ว่ายังประสบปัญหาด้านความแตกต่างทางขนบธรรมเนียม ภาษา และวัฒนธรรม หรือความพยายามในการเจาะตลาดก็ตาม แต่ทั้งสองฝ่ายก็ได้หาวิธีที่จะให้มีความเข้าใจและได้ประโยชน์ซึ่งกันและกันมากยิ่งขึ้น

เท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ปริมาณทางการค้าระหว่างไทย - สาธารณรัฐเกาหลี สูงขึ้นอย่างรวดเร็ว จากปริมาณทางการค้าที่สูงขึ้นนี้ไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้ามาตลอดและมีแนวโน้มจะคงขาดดุลต่อไปในอนาคต หากไม่มีการพยายามหามาตรการแก้ไข ความพยายามอย่างหนึ่งที่คิดว่าจะช่วยลดการได้เปรียบเสียเปรียบต่อกันคือ การตั้งองค์กรร่วมระหว่างรัฐบาลและเอกชนเพื่อเป็นแรงผลักดันให้การค้าและการลงทุนมีลักษณะที่เกื้อหนุนระหว่างกัน องค์กรนี้จะเป็แกนกลางในการให้ข้อมูลทางการค้า หรือการลงทุนแก่สมาชิกอย่างเป็นกลาง เนื่องจากผู้บริการเป็นลูกจ้างขององค์กร ไม่ได้เป็นลูกจ้างของสมาชิกหรือบริษัทใดโดยเฉพาะ สำนักงานนี้จะมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ศึกษา/หาสินค้าที่ไทยสามารถส่งออกปสาธารณรัฐเกาหลีได้
2. ศึกษาสู่ทางที่ไทยจะเข้าไปลงทุนในสาธารณรัฐเกาหลี
3. ศึกษาสู่ทางที่เชิญให้เกาหลีเข้ามาลงทุนร่วมในประเทศไทย
4. เสนอแนะต่อรัฐบาลว่าควรจะมีการเจรจากับรัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีในเรื่องอะไรบ้าง และแนวทางการเจรจาควรจะเป็นอย่างไร

หากความพยายามดังกล่าวได้รับการสนับสนุน และเป็นจริง อย่างน้อยจะทำให้การติดต่อเจรจาทางการค้าราบรื่น และจะนำพาไปสู่ความสำเร็จได้ในอนาคต

บรรณานุกรม

1. รายงานการค้าประจำปี, กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์
2. รายงานภาวะการลงทุนจากสาธารณรัฐเกาหลี, สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
3. ดร. อรรถภา ปริมเบิล, ดร. อนุชา จินตกานนท์,

อนุพงศ์ โรจน์นครินทร์. การอภิปรายทางวิชาการ เรื่อง " การลงทุนของเกาหลีใต้ในประเทศไทย ", โครงการเกาหลีศึกษา สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงศึกษ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 19 กุมภาพันธ์ 2533

ภาคผนวก 1

1.1 สินค้าเข้าจากสาธารณรัฐเกาหลีปี 2530-2531

มูลค่า: พันบาท

สินค้า	2530	ร้อยละ ของสินค้า ชนิดนั้น	2531	ร้อยละ ของสินค้า ชนิดนั้น
นำเข้าทั้งสิ้น	8,016,205.96	2.40	14,232,587.80	2.77
1. เหล็กและเหล็กกล้า	1,433,195.31	6.09	2,891,093.40	7.12
2. ปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช	926,375.17	13.83	1,883,263.59	18.69
3. เครื่องจักรที่ใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	372,909.11	1.11	1,830,829.73	3.37
4. ผ้าผืน	1,217,318.82	14.73	1,588,836.08	15.85
5. เครื่องจักรใช้ในการอุตสาหกรรม	938,088.20	2.01	1,079,216.76	1.23
6. เครื่องใช้ไฟฟ้า	717,456.59	7.82	990,472.20	10.18
7. ปลาและปลาสำเร็จรูป	235,193.27	3.42	770,501.06	5.38
8. เคมีภัณฑ์	481,148.19	1.35	722,915.73	1.51
9. ผลิตภัณฑ์โลหะ	121,056.44	2.05	268,664.10	2.71
10. สินแร่โลหะอื่น และเศษโลหะ	233,221.93	2.30	260,851.88	1.41
11. ส่วนประกอบ อุปกรณ์โครงรถและตัวถัง	27,029.16	0.19	212,810.36	1.16
12. ด้ายทอผ้าและด้ายเส้นเล็ก	150,658.69	3.78	187,098.87	4.17
13. เครื่องใช้ในบ้านเรือน	149,957.95	3.01	184,348.94	2.71
14. กระดาษและกระดาษแข็ง	79,655.09	1.64	183,325.84	2.71
15. หนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ	117,948.89	17.94	168,229.85	12.50

1.2 สินค้าส่งออกจากไทยไปสาธารณรัฐเกาหลี ปี 2530-2531

มูลค่า: พันบาท

สินค้า	2530	ร้อยละ ของสินค้า ชนิดนั้น	2531	ร้อยละ ของสินค้า ชนิดนั้น
ส่งออกทั้งสิ้น	3,944,686.39	1.32	6,487,776.03	1.60
1. น้ำตาล	1,294,553.08	15.10	1,725,134.27	17.85
2. ข้าวโพด	114,950.98	2.97	1,508,687.29	39.60
3. ยางพารา	643,505.40	3.13	825,577.08	3.04
4. ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง	282,496.62	1.37	368,055.09	1.69
5. ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบใช้ สำหรับเครื่องประมวลผลอัตโนมัติ	210,306.48	5.57	240,034.22	2.31
6. แผง ไอ.ซี. และส่วนประกอบ	409,203.18	2.55	203,531.00	1.08
7. กาแฟดิบ	9,754.60	0.90	194,333.38	16.04
8. ผ้าผืน	85,815.90	0.98	102,027.21	1.00
9. เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติ	510.23	0.26	85,609.52	3.18
10. เครื่องสุญญากาศเซรามิค	36.32	0.03	60,868.44	21.33
11. สังกะสีและของที่ทำด้วยสังกะสี	16,392.32	4.33	60,452.99	15.48
12. วัตถุแต่งสีที่ได้จากพืชและสัตว์และวัตถุ แต่งสีที่เป็นอินทรีย์สังเคราะห์	29,319.35	22.23	51,706.40	24.04
13. ส่วนประกอบในทางไฟฟ้าของเครื่องจักร หรือเครื่องอุปกรณ์ที่มีได้ระบุ	154.70	0.08	51,287.92	0.67
14. เยื่อไม้ทำกระดาษประเภทซัลเฟต ฟอกขาว (นอกจากชนิดละลายได้)	100,183.44	54.49	49,499.36	24.02
15. แร่ใยหิน	42,555.38	7.14	48,054.02	4.92

ภาคผนวก 2

การลงทุนจากสาธารณรัฐเกาหลีในประเทศไทย ตั้งแต่ พ.ศ.2503-31 ธันวาคม พ.ศ.2531

หน่วย : บาท

ประเภทธุรกิจ	ผลิตภัณฑ์	ยอดเงินลงทุน	เงินทุนจดทะเบียน	ผู้ถือหุ้น				ประเทศอื่น ๆ	
				เกาหลี		ไทย		เงินทุน	ร้อยละ
				เงินลงทุน	ร้อยละ	เงินลงทุน	ร้อยละ		
1. กิจการแร่โลหะและเซรามิค	กิจการถลุงแร่	17,000,000	17,000,000	6,800,000	40.0	10,200,000	60.0	-	-
1.1 Hongschun Bang Myung Co.,Ltd.									
2. กิจการเครื่องจักรไฟฟ้าและอุปกรณ์	ผลิตเครื่องยนต์ดีเซล	55,500,000	30,000,000	15,000,000	50.0	15,000,000	50.0	-	-
2.1 Thai-Dee Dong Industrial Diesel Engine Co.,Ltd.									
3. กิจการบริการด้านโรงแรม	โรงแรม	11,055,000	10,000,000	4,900,000	49.0	5,100,000	51.0	-	-
3.1 Thai-Korea Doemo Enterprise Co.,Ltd.									
4. กิจการอื่น ๆ	ผลิตถุงเท้าชาย	22,007,000	4,000,000	600,000	15.0	2,800,000	70.0	600,000	15.0
4.1 Dara Mir Industrial Co.,Ltd.									
	เครื่องวัดกระแสไฟฟ้า	74,185,000	21,000,000	5,670,000	27.0	10,710,000	51.0	4,620,000	22.0
4.2 Mahajak International Electric Co.,Ltd.	ผลิตถุงเท้า	8,100,000	8,000,000	3,920,000	49.0	4,080,000	51.0	-	-
4.3 Barco Thailand Co.,Ltd.									
	รวม	187,847,000	90,000,000	36,890,000	41.0	47,890,000	53.2	5,220,000	5.8

© 1983 SLOOC

The emblem is derived from the traditional Korean decorative motif called *Sam Taegeuk*. This trifoliate design represents perfect harmony among man, earth and heaven.

© 1983 SLOOC

The mascot, called *Hodori*, is a tiger, a familiar figure in Korean legend and folklore known for its vigour, courage and nobility. The "S" shape of the ribbon signifies the first letter of Seoul.

อภิธานนาการ
จาก

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด

เพื่อสนับสนุนการศึกษา
ของ
สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

****

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ สินเอเซีย จำกัด

☎ 2351477, 2374811